

cludi, quae ab Oceo distat ad aquilonem stadiis quin-

Antonius Maginus in comment. ad caput VII, li-

CAPUT IV.

De motu octavae sphaerae, confutantur argumenta, quibus

Hæc ad confutandam Scaligeri fabulam, ac totam

Nam quæ demum illius ratio est? Si moveretur, in-

trema cauda est, accipiendus est Eudoxus; cum ait in

Scribebat Eudoxus apud Hipparchum num. V de Eudoxi

Hyginus initio libri tertii Poëticæ astronomiæ, de

Equidem, ut in ejusmodi ferè ceteris, sic in hac

Equidem, ut in ejusmodi ferè ceteris, sic in hac

factum; quartæque quomodo Pytheas scire poterit ubi

Scripserat Clavius comment in caput I Sphaeræ, vi-

De polari verò stella, quod ab isto Mathematico

De quo nescio quid inconditè, absurdèque Scaliger

mutent; evidens est stellâ ipsâ, & octavâ sphaeram;

Adde jam ceterarum stellarum declinationes ab Hip-

Eat nunc Scaliger, ac summis Astrologiæ antecesso-

CAPUT V.

De Eudoxi, & Eratosthenis opinione super polo mundi;

Eudoxus, & cum secutus Eratosthenes, uti capite

Scaligeri firmamentum.

de polo mundi

Contra motum octavae sphaerae argumentum.

Fig. 38.

de quo nescio quid inconditè, absurdèque Scaliger

in fine capitis secundi. Ibi enim nobilem illum, quem

Fig. 38.

factum;

TROPICUS CIRCULUS EUDOXI, ET ARATI					
Nomina stellarum	Distantia stellarum à polo mundi.			Distantia stellarum	
	Eudoxi tempore	ab Hipparcho definita	Hipparchi ætate ex nostris tab.	à superiori majoris laterculi.	à pen. caudæ Draconis
Geminorum capita	Antecedentis	56, 43'	56, 30'	56, 29'	65, 14'
	Succedentis	59, 48	60, 0	59, 21	67, 16
Genus Heniochi imo pedes	Dexter pes	63, 14	0, 0	62, 13	70, 10
	Sinister	63, 26	63, 0	62, 53	70, 32
Persei sinistra tibia		63, 57	0	62, 33	69, 21
Persei sinister humerus		52, 57		51, 26	56, 32
Andromedæ dextra. In brachio dextro australissima		66, 29		64, 43	66, 8
Ungulæ equi			quæ sint incertum		
Cygni collum		59, 27	59, 0	59, 6	52, 30
Cygni rostrum		64, 55	65, 0	64, 49	57, 51
Ophiuchus humeri	Dexter	81, 31	83, 0	82, 17	74, 9
	Sinister	74, 21	75, 0	75, 20	67, 25
Leo	Cor Leonis	68, 11		69, 8	73, 11
	Australis colli	63, 26	paullò australior æstivo. paullò borealior	64, 26	68, 33
Cancer, cuius	Borea præcedentium in laterculo	66, 1	65, 0 amplius	64, 30	71, 29
	Australior præcedentium in laterculo	66, 48	In ipso ferè tropico	67, 5	73, 46
	Borea succedentium, sive Afellus boreus	62, 56	63, 30	63, 7	69, 47
	Australia succedentium, qui & Afellus australis	66, 10	66, 0	66, 23	72, 58
Ophiuchi caput		73, 13	73, ferè	73, 58	65, 52
Cygni ala sinistra	Extrema ala	67, 54	67, 0	67, 5	63, 42
	In ancone ala	63, 15		62, 23	57, 16
Andromedæ dextra. Australis 3. in dextro brachio		66, 29		64, 54	66, 8
Sepentis Ophiuchi collum		64, 28	ἡ σαρπηλοειδὴς	66, 19	59, 20
Ingeniculi dextra manus. Huius ancon		63, 37	ἡ σαρπηλοειδὴς	64, 50	57, 31

ÆQUINOCTIALIS CIRCULUS EUDOXI, ET ARATI					
Nomina stellarum	Distantia stellarum à polo boreo.			Distantia stellarum.	
	Eudoxi sæculo	ab Hipparcho definita	Hipparchi sæculo ex nostris tab.	à superiori minoris laterculi	à pen. caudæ Draconis.
Aries in longum. Renes illius	80, 7	Totus aries borealior est	78, 31	83, 46	85, 30
Tauri genua. Dextrum	89, 43		88, 27	95, 45	92, 33
Zona Orionis. Medio zonæ	95, 21	Rectè Nam in æquinoctiali sita est	94, 46	102, 52	95, 52
Flexus Hydræ. Cor Hydræ	89, 15	Longè australior est	90, 2	93, 45	83, 27
Crater	Borea peripheria		89, 39	90, 47	81, 19
	Ansa borealis		92, 52'	92, 5	84, 2'
Corvus. In ala sequente	93, 9	Longè australior	94, 45	93, 23	86, 12
Chelæ. Lucida Chelæ boreæ	87, 57	συνεργεῖ	89, 23'	83, 14	83, 26
Ophiuchi genua	Sinistrum		93, 30'	94, 4	86, 26
	Dextrum		amplius 100	100, 36	92, 41
Aquilæ ala sinistra. Infima	87, 10	Non attingit æquinoctialem	87, 15'	80, 3	90, 39
Equi lumbus	88, 22	amplius 86, 30'	86, 53	87, 31	95, 22'
Equi caput. Os Pegasi	89, 18	συνεργεῖ	88, 25	84, 11	95, 21
Equi collum. Lucida colli	90, 27	συνεργεῖ	89, 14	84, 24	100, 44
Piscis boreus. Media trium in australi spina	82, 16	80, 0	80, 39	83, 21	88, 53

Hi sunt Veterum circuli, quos Aratus ex Eudoxo, aliique descriperunt. In quibus peculiari observatione digna sunt aliqua. Ac primùm ex iis tabulis apparet, etiã polos mundi in aliqua stella defixisse perhibetur Eudoxus, & Eratosthenes; hic verò nominatim in æstivo minoris Ursæ posuisse: quod confirmat Hyginus: tamen in circulis definiendis, eosdem intervalla simpliciter, non ab stellarum duarum altera, quas fuisse tum boreales maximè demonstravimus: sed ab vero æquinoctialis, mundi que polo & cardine: quem circum citima omnium polaris stella angustiore gyro vertitur. Quamvis enim pleræque stelle per illud tempus justam ab mundi polo distantiam non explant; aut etiam aliquantò superent: nihilominus plures legitima spatia cum polo mundi, quam cum stellis duabus exæquant. Imprimis autem circulus arcticus stellas quatuor vel quinque præbet: quæ controversiam tollunt, & hoc persuadent, quod docuimus; populari magis sermonis usu, quam serio, atque ex sensu suo scripsisse hoc Eudoxum, stellam, quæ moveri non cernitur, polum esse mundi. Sunt hæc: Caput Draconis; Cephei pectus; Ursæ pedum stellæ duæ; & Cassiopeæ superiora. Ex quibus caput Draconis admirabiliter convenit tam Eudoxi, quam Hipparchi sæculo. Nam gradibus distat à polo præcisè 37; ut mirum sit, ab eo dici, caput Draconis australius esse circulo eodem; sed ad eum proximè tamen accedere. Atqui ea stella, quam delegimus, maximè australis est in capite, nimirum duarum lucidarum sequens, Tychoni: Ptolemæo verò, ὁ ἐπὶ τοῦ κεφαλῆς. Unde non potest reliquum caput australius esse circulo arctico, sed borealius. Itaque procul dubio mendum est apud Hipparchum; ut ad eum locum in Notis diximus. Nam pugnare secum alioqui videbitur.

Sic in Cephei pectore mendum incidit. Non enim australius est arctico circulo: sed Eudoxi tempore congrebat. Hipparchi verò, ἡ σαρπηλοειδὴς. paullò enim borealius fuit. Sed neque in antecedentibus, quò digitum intendit Hipparchus, australius esse significavit: quin

potius borealius. Siquidem Num. XVII negat citra caput oriri & occidere Cepheum in Græcia. Sed utrumque humerum borealiorem esse arctico circulo. Nam lucida, inquit, humeri dextri distat à polo gradibus 35; sinistri verò humeri lucida gradibus 34. Consentit & tabularum nostrarum calculus. qui dextri humeri stellæ declinationem exhibet partium 54, 4'. distantiam à polo, 35, 56'. Sinistri humeri declinationem, 55, 26'. distantiam à polo, 34, 34'. Verum apud Ptolemæum, & in æstivis, qui Hipparchi nomine falsò editi sunt, recensetur stella in pectore Persei, quam in humeris Tycho reposuit. Eius declinationem Eudoxi tempore reperimus 53, 32'. Distabat igitur à polo gradibus 36, 28': & in arctico propemodum Græciæ circulo continebatur. Certè in arctico Rhodi, & Gnidi. Sed Hipparchi ætate borealior fuit. Porro altera est, quam in sinistro brachio Ptolemæus collocat. quæ Eudoxi tempore distabat à polo gradibus ferè 36. Hipparchi verò, gradibus 37.

Cassiopeæ pedes Hipparchi sæculo in Arctico Græciæ circulo penè vehebantur: minus Eudoxi, ut ex Diagrammate liquet. Denique majoris Ursæ pedes anteriores satis exactè utriusque tempore in circulum inciderunt. Negat hoc Hipparchus: qui antecedentem ait à polo distare partibus 24: succedentem partibus 25. Verum pedes Ursæ non eos intellexit, qui apud astronomos vulgò feruntur: sed australiores majoris laterculi. ita ut australior antecedentium, pedibus anterioribus respondeat: succedentium verò itidem australior posterioribus pedibus. quam fuisse Veterum omnium opinionem, & ipsius etiam Eudoxi, suprâ Num. X docuerat. Et quidem calculo nostro priorem, Hipparchi tempore, comperimus à polo distare gradibus 23, 37'. posteriorem, 24, 58'. Sed eos Ursæ pedes ab Eudoxo constitutos esse, id verò falsum est; ut & res ipsa declarat; & nos capite III demonstravimus.

Ex iis manifestè colligitur, Eudoxum ad mundi polum, non ad stellas ulla, in definiendis circulo intervallis respectum habuisse. Quod verò ad eas stellas

AD AUCTIONUM OPERIS DE DOCT. TEMP.

Hinc enim efficitur; non posse circulorum illorum limites ad Olympiadum initium referri. Id hac ratione demonstratur.

In Eudoxi circulis quaedam recte constituta, si ad primam Olympiadis tempus revoventur, animadvertit Scaliger. Ut in tropico circulo Bootae finistrum humerum; caput Draconis; superiorem alam dextram alitis, id est Cygni: priores majoris Urse pedes. In tropico Cancrici, media Cancrici, ac Leonis: superiora Virginis: cervicem serpentis Ophiuchi: dextram alam Cygni: Heniochi genua. In aequinoctiali; Equi nates; Ophiuchi genua: Craterem: dextrum genu Tauri: boream chelam. Hac igitur, quae adamussim, Olympiadum initio, circulis congruisse docet; longius ab iis abuisse, si vera sunt, quae de polis aequinoctialis addit, inde perspicue declarabitur.

Investigetur enim mobilis illius poli locus in zodiaco, quem per id tempus obtinebat; ut ex eo per canonem XX exploremus stellarum ab polo distantiam.

Distabat, inquit Scaliger, gradibus a polo mundi quindecim: a Cynosura cauda extrema, gradibus octodecim; & culminabat cum gradu decimoquarto Virginis. Igitur arcus aequinoctialis ab aequinoctio propinquiore ei respondens graduum erit 14, 21'. qui ablati de 180, relinquunt ascensionem rectam graduum decimquarti Virginis, 165, 39', five Sign. 5, 15, 39': si quidem maxima obliquitas zodiaci capiatur graduum 24, 0'. Quae nunc locus Scaligeriani poli in zodiaco circulo, ex canone IX libri primi, cuius hic schema revoventur. in quo circulus HDBA fit colurus Solstitiorum. K sectio aequinoctialis, & eclipticae in principio Librae. D polus zodiaci. C polus mundi. P polus aequinoctialis ex mente Scaligeri gradibus 15 distans a C, polo mundi. BKH zodiacus. AKG aequinoctialis. In triangulo itaque CDP obliquangulo, data sunt CD distantia polorum, 24, 0'. CP graduum 15, 0'. distantia poli Scaligeriani a polo mundi, five complementum declinationis eiusdem poli Scaligeriani;

CAPUT VII.

Consuetur falsa Scaligeri persuasio, qui Eudoxi circulos, & Eratosthenis credit ad alium, quam mundi, polum descriptos esse, atque Olympiadum initio congruere. quod demonstratur evertitur.

Scaliger p. 46. & 47.

Hec de circulis Eudoxi paulo explicata fusiis usum insignem habent ad Scaligerianas convincendas nenas. qui de polo aequinoctialis, deque circulis istis hac capite tertio disputare pergit. Postquam enim circulos Eudoxi, & Eratosthenis per stellas aliquot descriptos, examinatosque proposuit; ex iis stellis, quae recte sunt definitae, colligit; Veteres illos non alios circulos parallelos in animo habuisse, quam eos, qui in epocha Olympiadum designati erant. & ab initio Olympiadum ad tempora Eratosthenis nullos alios circulos in sphaera notatos fuisse, quam qui per octavas dodecatemriorum transibant. Addit octavas illas fuisse duodecimas in dodecatemoriis hodiernis Leonis, Scorpii, Aquarii, Tauri: quod iam Cap. II declaravimus. Hoc non intellexit, inquit, Hipparchus: qui saepe in illis designationibus reprehendit Eudoxium: cum Eudoxus non de circulis saeculi sui, sed de illis, qui initio Olympiadum erant, intelligat.

Si hoc tantummodo vellet Scaliger; plerisque stellas circulorum limitaneas ad Olympiadis primae tempora quadrare: hoc est earum declinationes per id tempus legitima a polis vel aequinoctiali intervalla representasse; ferri utcumque illius opinio posset. Nam in nonnullis id esse verum animadvertimus: tamen in aliis longissime calculus abhorreat. Sed non eo contentus est. Statim enim polum aequinoctialis ab extrema cauda Cynosurae gradibus circiter 18 remotum fuisse dicit: a polo mundi gradibus 15, culminasse vero cum octavodecimo gradu Librae. qui tunc erat XIV Virginis. Quod commentum non absurdum solum, & ridiculum est: sed ex eo quoque prius illud evertitur.

distabat gradibus 12, 24'. cum eadem stella totidem, Scal. pag. quot hodieque, abesset a polo mundi: hoc est, ut p. 33. & 58. tat, gradibus 3, 24'. Capite porro tertio, culminasse Scal. p. polum Hipparchicum asserit cum parte duodecima Li. 58. brae hodiernae; eisque situm in zodiaco fuisse in parte Cancrici 24, 27'. Quibus ex principiis aequinoctiales il. Scal. p. lum delineat, ac stellas enumerat, per quas transibat, 55. & ad eundem observatas ab Hipparcho stellarum aliam declinationes accommodat. Hoc infandum, & horribile portentum dissonis, atque inter se pugnantibus ex rebus, sententiaque contextum longe etiam priore stupidius est. Nam seipsum collidit, evertitque, cum dicitur, & adduntur in eo multa conglobentur. Gradus hodierni Cancrici 24, 27' erat Hipparchi tempore Geminorum gradus 29, 39'; si quidem graduum 24, 48' ab illius saeculo facta est mutatio, ut putat Scaliger. gradus vero Librae hodiernae 12 erat Virginis 17, 12'; detractis utrobique mutationibus gradibus 24, 48'. Hoc modo capienda hac esse, Librae hodiernae, Cancrici hodierni gradus hos vel illos, ex mente Scaligeri supra, capite I demonstravimus; atque hoc expresse ipse docet locis aliquot: velut pag. 47. ubi Cynosurae postremam in cauda, initio Olympiadum culminasse ait cum parte XVIII Librae hodiernae, quae erat XIV Virginis illo saeculo. Item pag. 55 eodem saeculo dicit solstitium initio quintae partis Leonis hodierni commissum esse. Sic igitur & 12 pars hodiernae Librae gradus erat 17, 12' Virginis; & pars 24, 27' Cancrici hodierni, erat pars 29, 39' Geminorum.

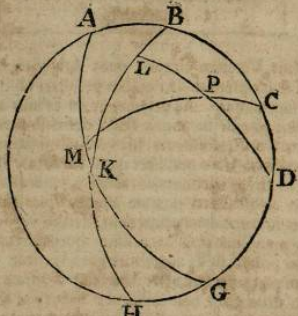
Atqui id est absurdum, & contra doctrinam omnem sphaericam; culminare punctum aliquod cum zodiaci parte, quae sit ultra colurum Solstitiorum, in consequentia; & in alia parte situm idem esse punctum, quae pars circa eundem colurum in antecedentia versetur: hoc est in diversis hemisphaeriis, quae solstitiorum coluro dividuntur, locum stellae secundum zodiacum; & punctum ascensionis rectae collocari. quae est Scaligeriana hypothesis divini illius commentarii.

Verum patiamur utcumque novum istum, ac commentitium ab illo polum alicubi collocari: ac sumamus hoc ipsum, quod in Cancrici gradu 24, 27', situm esse dixit, cum in Librae 12 culminaret, Hipparchi saeculo praecise congruere; neque in anteriora retrahatur utrumque loci, & meridiani transitus punctum: sane ex eo sequitur, polum aequinoctialis a polo mundi gradibus fere 9, 50' distare; a polo vero zodiaci, 23, 55'; si maximam obliquitatem Hipparchi tempore constituamus graduum 23, 51' aut si eam graduum praecise 24, 0' esse velimus, erit poli eiusdem a polo mundi distantia graduum 9, 41'; a polo zodiaci 23, 58'. ut sit eiusdem declinatio graduum 80, 19'. latitudo 66, 2'. Quod si id aliter explorare velimus, ex eo intervallo, quo ab extrema Cynosurae cauda distare polum suum asseverat Scaliger; nimirum grad. 12, 24': investigabitur poli eiusdem a polo mundi distantia graduum 9; a polo zodiaci, 25, 9'. quae omnia ex superiore methodo constant antecedentis capituli.

Igitur quodcumque tandem ex pugnantibus illis, absurdisque decretis amplexi erimus, eo demum res adducetur, ut a polo mundi gradibus, ut minimum, novem distet alter ille polus. Quo constituto, non solum Hipparchi auctoritatem ab Scaligeriana calumniam tutam, integramque praestabimus; sed ipsum etiam ostendemus in veteribus oppugnandis turpissima secum diffensione consistere.

Colligantur enim primae declinationes pleraque; atque ab mundi polo distantiae fixarum; quas partim in libris Hipparchi tribus a nobis editis; partim apud Prolemzum Lib. VII, C. III existare meminimus; quaeque adeo Scaliger capite tertio commemorat, & ad examen vocat. Sed ex tamen omittenda sunt, quas iam supra in circulorum tabulis descripsimus. ceteras in sequenti laterculo referemus.

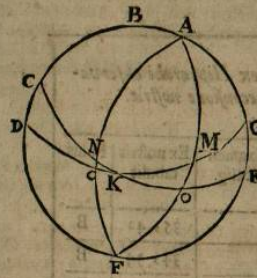
Tabula

angulus PCD cuius mensura est arcus in aequinoctiali GKM a G puncto aequinoctialis respondente solstitio Capricorni H, ad M, punctum ascensionis rectae gradus Virginis 14, quod gradibus ab aequinoctio distat 14, 21'. Unde angulus iste graduum est 104, 21'. Ex his deprehenditur angulus CDP graduum 29, 2', cuius mensura est arcus BL in zodiaco a B Solstitio Cancrici, graduum 29, 2'. Fuit ergo locus Scaligeriani poli in Cancrici 29, 2'.

Eadem methodo reperiemus & latus DP graduum 31, 5', cuius complementum est PL graduum 58, 55', latitudo poli Scaligeriani. Quibus cognitis, inquiremus ex canone XX intervallum inter hunc polum, & quaecumque stellam. ac sit in schemate canonis eiusdem A polus zodiaci. N polus aequinoctialis Scaligeri gradibus a polo zodiaci distans 31, 5', qui est arcus NA. Esto deinde punctum O stella quaeprimae puta borealis ansa Crateris, quem in ipso aequinoctiali praecise tunc fuisse putat Scaliger. proinde gradibus 90 distare debet a polo eiusdem circuli, hoc est ab N. Igitur in triangulo NAO datus NA grad. 31, 5': AO graduum 101, 50'. (quoniam latitudo australis ansae borealis, est graduum 11, 50', qui ad 90 ideo sunt addendi:)

VARIARUM DISSERTATIONUM, LIB. III, CAP. VIII.

addendi:) una cum angulo NAO, distantia veri loci utriusque, quae est graduum 24. (Si quidem ansa Crateris fuit tunc in 23, 2' Leonis.) Ex iis inquam, efficitur arcus NO quatuor graduum 73, 36'. Atqui debuit esse 90 grad. ut in aequinoctialem caderet. Rursus Equi nates idem Scaliger attribuit veteri aequinoctiali circulo. Ex Tychonis abaco sita erat hac stella anno Christi MDC in Aquarii 26, 22'. Latitudo borealis 12, 7'. Igitur deductis gradibus 33, 57'. quot a prima Olympiade ad annum illum Christi stella ista promovit, si, ut Scaliger placet, annis 70 graduum unum imputetur.) erat in gradu Capricorni 22, 25'. His animadversis ex eadem illa methodo canonis XX inveniemus distantiam istius stellae ab Scaligeriano polo, graduum 81, 13', quam esse oportuit 90 graduum.

Ad haec anteriores pedes Helices in arcticum circum Atticae convenire fatetur Scaliger, uti asseverat Eudoxus; proindeque gradibus 37 a polo distare. quod nostris tabulis congruit. Verum ab aequinoctio Scaligeriani polo minus distabant. Nam australior e duabus ab isto commentitio polo aberat grad. 39, 1'. fere.

Item Cor Leonis ab illo polo Scaligeri distabat gradibus 58, 53'. Oportebat autem distare gradibus 67, ut in Tropicum incidere. cui praecise convenisse docet Scaliger.

Preterea Tauri genu dextrum exacte in aequinoctialem incurrisse circulum affirmat idem. quod & verum fuisse Eudoxi saeculo tabula nostra aequinoctialis ostendit. At eadem stella distabat Olympiadum initio a Scaligeri polo gradibus 82, 6'. non, ut par erat, 90.

Pura his asserere possum exempla. sed ad convincendos vel pertinacissimos quosque pauca ista sufficiunt. Frivolus est igitur inventum illud mobilis poli, ac circuli aequinoctiorum perinde mutabilis. quod auctoris ipsius testimonio, ac decreto profusus evertitur.

CAPUT VIII.

Defenditur Hipparchus adversus Scaligeri commentam, qui principem illum astrologiae falso credit ad alium ab mundano polum insituisse.

NON EUDOXO tantum, & antiquioribus illis astronomis contagione erroris sui, ac commenti vanissimi Scaliger aspersit. sed quod extremae vel imperitiae, vel temeritatis fuit, etiam Hipparcho, quem pro vero mundi polo, nescio quem sibi proposuisse alterum somniat ab illo distinctum, ac remotum. Etenim in ridiculo illo schemate, quod Cap. II. demonstrationis Mathematicae loco esse iussit: (quasi demonstrare id sit, quod opinione tibi tua finxeris, id sola descriptione, ac pictura proponeret:) punctum quoddam Q polum aequinoctialis ex Hipparchi sententia fuisse pertendit, quod ab altero, G, id est extrema cauda minoris Ur-

Tabula distantia à polo stellarum aliquot ex Hipparchi observatione, cum examine Scaligeri, & recensione nostra.

Stellarum nomina	Hipparchea à polo distantia.	Examen Scalig.	Ex nostris tabulis	Polus
Lucida dextri humeri Cephei	35, 30'		35, 42	B
Lucida sinistri humeri	34, 45'		34, 34	B
Arcturus	59, 0	Præcisè	59, 41'	B
Persei in medio corpore lucida	50, 0	Præcisè	49, 44	B
Andromedæ trium in dextra manu australior	58, 0	Præcisè	58, 8	B
Scorpii spondylus secundus	59, 0		59, 1	A
Media thuribuli	46, 0		46, 0	A
Aculeus scorpii	58, 9		58, 26	A
Pes Arietis	90, ferè	Præcisè	89, 42	B
Media Pleiadum	74, 30	Convenit	74, 8	B
Palladium fidus	80, 30	Præcisè	80, 50	B
Capella	49, 36		49, 31	B
Orionis sinister humerus	88, 12	Rectissimè	87, 54	B
Orionis dexter humerus	85, 40	Rectè	85, 24	B
Sirius	74, 0	Præcisè	74, 24	B
Spica Virginis	89, 24	Convenit	89, 26	B
Antares	71, 0	Præcisè	70, 40	A
Aquila lucida in scapula	84, 12'	Convenit	84, 29	B
Extrema caudæ Helices	29, 15	Imo 31'	29, 40	B
Media caudæ	23, 30'	Imo 26	23, 19	B
Antepenultima caudæ	22, 24	Imo 25	22, 5'	B
Chela australis Scorpii	84, 24	Convenit	84, 34	A
Inferior præcedentium in laterculo majore, Hipparcho præcedens	66, 0		66, 23	B
Inferior succedentium in eodem laterculo; Hipparcho, posterior pes	65, 0		65, 2	B
Pegasi ala extrema	87, 0	Præcisè	86, 51	B
Australissima trium in sinistro cure Bootæ	63, 0	Imo 64	62, 11	B

Harum omnium stellarum intervalla ab mundi polis, quæ Hipparchus observavit, egregie cum hodiernis tabulis, ac nostris consentiunt: sic ut scrupulorum aliquot dumtaxat discrimen incidat, quod est singulare, ex eoque fucus Scaligeriani figmenti convincitur. Nam si polum alterum, quam mundanum & quem unum hodie intuentur omnes, propositum habuisset Hipparchus; non esset tanta declinationum illius, ac nostrarum concordia, sed plerumque novem circiter gradibus major Hipparchea distantia in iis stellis, quas inter & polum æquinoctialis interjectus esset mundi polum, minor autem, in iis, quæ opposita in parte sitæ sunt. Culminabat Scaligeri polum Hipparchi sæculo cum 17, 12' circiter Virginis, & à mundi polo distabat partibus, ut minimùm, 9. Quæ igitur stella ad Libram, & Virginem accedebant, earum à polo æquinoctialis 9 partibus minor erat, quam à polo mundi distantia. contra verò in iis, quæ ad Arietis, aut Piscis dodecatemorium pertinebant. Sic Arcturus, qui ab mundi polo distabat partibus 59, ut cum Hipparcho sentit Scaliger,

ab æquinoctialis polo aberat partibus tantùm 5. Repetatur enim schema canonis, in quo sit A polum mundi, N polum æquinoctialis Scaligeri. M Arcturi stella. Datis ergo lateribus NA graduum 9 distantia polorum, & AM complementi declinationis Arcturi 59, 0', cum angulo NAM differentia ascensionis rectæ Arcturi, quæ est 190 circiter, & Scaligeriani poli, quæ est 168, 7', graduum est 21, 53'. obtinebitur latus ND graduum 50, 43'. Tantundem intervallum erit Arcturi à polo Scaligeri, quod tamen 59 oportere esse fatetur. Præterea spica Virginis ab eo polo, quem Hipparchus agnovit, distat gradibus 89, 24'. à polo verò commentitio Scaligeri, gradibus 82, 18'. Item lucida pedis sinistri posterioris Arietis in ipso æquinoctiali circulo ab Hipparcho posita distabat ab eisdem polo gradibus 90. à Scaligeriano verò, 95, 55'. Denique lucida Persei à polo distabat, Hipparcho teste, & suffragante Scaligero, gradibus 50. ab altero polo gradibus 58, 18'. Licet hoc in ceteris quoque demonstrare stellis, quarum à polo intervalla ex Hipparchis

parcheis observationibus edita probavit Scaliger. sed longum est, & ex paucis illis fieri de reliquis conjectura potest: indidemque concludi, præcipitem admodum, neque quid scriberet intelligentem hominem temerè, inconsultèque ista fuisse.

CAPUT IX.

De ridiculo æquinoctiali circulo, quem ab Hipparcho constitutum esse falso Scaliger affirmat, cujus commentii vanitas aperitur.

CONPUTATA novi illius commentii vanitate, restant quædam argumenti ejusdem compendio perstringam: in quibus præcipui aliquid erroris apparet. Capite eodem tertio æquinoctialem circulum, qualem ab Hipparcho designatum esse fingit, certis limitibus describens, stellas aliquas recenset, per quas ille transiit. Ejusmodi sunt inter alias, lucida sinistri pedis Arietis: ea quæ est in genu dextro Tauri, ea, quæ est in Orionis sexta: solitaria, quæ est inter caput Hydris, & malum Argus: sequens borealem duarum in cratere, lucida cheles boreæ. Addit excessisse duabus partibus eam, quæ est in ultima flexura Serpentis Ophiuchi, item duabus eam, quæ est in gutture Aquilæ, nec non duabus eam, quæ in nare est Equi. Postremò, *secabat, inquit, mediatorem, seu cingulum mundi: (is est verus æquinoctialis) in 100 parte à sectione verna hodierna, quæ culminat cum 9, 30' parte dodecatemorii Cancri hodierni, unà cum Sirio: & proinde in opposita parte secabat mediatorem in 280 parte, quæ pars hodie culminat cum 9, 30' parte Capricorni.* Hæc sunt minimè dicta constanter. Lucida in Arietis pede in ipso mundi cingulo sita erat, ut Scaligero ipsi placet, ex Hipparchi fide; cui & Tabulæ suffragantur. Hujus ascensio recta graduum erat 12, 8'. Si æquinoctialis Hipparchi per eam stellam transibat; necesse est, ut cingulum mundi, qui verus æquinoctialis est, ea parte secuerit, in qua stella ista tum erat. At non nisi in gradu 100 ab verna sectione secuisse dicitur. Quid hujus monstri simile esse potest? Rursus ecce; transiisse quoque vult per genu dextrum Tauri; perque pellem Orionis, quarum prior stella parte una borealior erat æquinoctiali vero. Ejus ascensio recta partium 35, 49'. altera verò in ipsum æquinoctialem cadebat, cujus ascensio recta

grad. 43; ferè. Proinde circulus ille Hipparcheus æquinoctialis ante centesimum à sectione verna gradum bis mundi cingulum permeabat, ac secabat. neque circulus erat; sed spira contortuplicata sapius, ac lini similis, quo Pisces ambo vincuntur.

Non minoris flagitii est, quod per eam, quæ inter caput hydris est, & malum Argus, æquinoctialem suum deduxit. Stella hæc Hydris cor est. Hoc enim tempore Hipparchi in æquatore ipso mundi positum fuit, cujus ascensio recta graduum 115, 40' ac superabat centesimam partem, in qua sectionem factam esse docet Scaliger, partibus sex ferè. Igitur rursus ad cingulum mundi reflectebatur, per quod denno transiens ad sequentem duarum septentrionalium in cratere pertingebat. Hæc est lucida borealis peripheria; quæ Hipparchi tempore in ipso sita erat æquinoctiali mundi circulo. Porro cum alteram interfectionem æquinoctialium amborum factam esse statuatur in 280 parte ab verna sectione, post primam sectionem, quæ in 100 facta est; nihilominus 78 gradibus ante illum ipsum 280 mediatorem ab æquinoctiali Scaligeri factum esse necesse est; si quidem per lucidam boreæ cheles transferit, cujus Hipparchi tempore boreæ declinatio fuit 0, 37'. Ascensio recta 102, 37'. Ut igitur ad illam stellam perveniret æquinoctialis circulus, mediatorem partiri debuit multis gradibus ante sectionem mutua. quod est absurdissimum.

Tale est & alterum illud, æquinoctialem eundem duabus partibus eam excessisse, quæ est in ultimo flexu serpentis Ophiuchi, cujus boreæ declinatio fuit Hipparchi tempore grad. 4, 39'. cum esset ascensio recta grad. 210, 19'. Itaque post centesimum gradum, in quo mundi cingulum secans ad austrum deflexerat, rursus ultra ipsum tendebat in boream; iterumque secabat, ut boream chelam attingeret.

Sed nimis diu nos nugæ istæ detinent: in quibus tamen semel confutandis nonnullum operæ pretium fecimus: ne quis fortasse, qui Scaligerum non noverit, putaret ab illo contra communia astronomorum omnium placita probabile, aut saltem tolerabile aliquid esse confectum. Cetera commentii illius *mostrant*, & confectaria, quæ in postremum caput congestæ; iis excessibus ac disjectis, ex quibus ista ducuntur, sublapsa per sese, ac labefactata concidunt. Itaque finem hic ea de re disputandi faciemus.

